Prohemium

Deꝯ ꝓ. Ibi incipit quarta ps in q̄ dicit
impator iustinia. q̄lr circa leges se habuit
dicēs illi laico q̄ assistebat corā eo: fili mi cir
ca leges me habui ꝙ q̄si oēs hoīes de mun
do vtunť legibꝫ alioꝝ impatoꝝ q̄s leges i
melius reformaui. Ecce erant em̄ olim tres
codices. scꝫ hermogeneanū theodosianū
gregorianū: ⁊ alie ꝯstitutiōes extrauagātes
sparsim posite ꝑ quaternos ⁊ leges p̄dicto
rū triū codicū ⁊ aliarū ꝯstitutionū extraua
gantiū que valde erāt ꝯfuse. ego iustinianꝰ
ex illis tribꝫ codicibꝫ ⁊ ex aliȷ̄s extrauagan
tibus ꝯstitutōibꝫ feci fieri vnū codicē claꝝ
⁊ elucidatū. Secūdo loco ego iustinianꝰ
habui respectū ad aliq̄ volūia desperata et
imensa seu ꝑlixa ⁊ infinita. ⁊ ex illis volumi
nibus desperatis cōpilari feci libꝝ. ff. seu
pandectaꝝ: ⁊ q̄si ꝑ mediū profundū vadēs
iā ꝑ dei grām adimpleui illud opus. ff. seu
pandectaꝝ. ⁊ hoc in q̄rta pte vsqꝫ ibi. Cūqꝫ

Cunqꝫ. Ibi incipit q̄nta ps in qua intē
dit ad huc dicere impator iusti: qualiter cir/
ca leges se habuit ⁊ dicit Audi fili mi cōdi
to codice ⁊ digesto nolui adhuc quiescere.
sed misi ꝑ tribus sapiētibꝫ curie mee. scꝫ ꝑ
tribuniano qui erat doctor legū ⁊ in digni/
tate questorie tūc positus. Itē misi ꝑ theo/
philo ⁊ dorotheo q̄ erant illustres viri ⁊ an
tecessores nostri: qꝛ forte fuerāt cū p̄cedenti
bus impatoribꝫ qui tres viri de tribꝫ pote/
rant cōmēdari. primo de solertia. qꝛ valde
intenti ⁊ soliciti erāt circa artē legalē: secun
do de scientia. qꝛ valde erāt sapientes. Ter
cio de fidelitate: qꝛ p̄cepta mea efficaciter su
scipiebāt ⁊ ad effectū fideliter perducebāt.
sicut iam mltotiens vidi ⁊ exemplo cogno/
ui: ⁊ cū fuerūt in p̄ntia mea ego rogaui eos
⁊ precepi eisdem vt mea auctoritate ⁊ meis
suasionibꝫ libꝝ institutionū. i. instituta cō/
ponerent qḋ fecerūt. Et hic liber institutī/
onū fuit bonus duplici rōe. Primo fuit bo
nus ad hoc vt rudes scolares q̄ ꝓponūt au
dire iura cū p̄mitus studeāt in his ꝯstituti
onibꝫ a me iusti. cōpositis. nō aūt studeant
in antiq̄s ꝯstitutōibꝫ que fabulas ꝯtinent.
Iste em̄ ꝯstitutōes vtiles sūt qꝛ nihil inuti
le ꝯtinent ⁊ nihil ꝑperaꝫ. i. male positū vel
iuri ꝯtrariū ⁊ nihil inusitatū. sed ꝯtinēt so/
lūmodo ea que sūt vtilia ⁊ iuri ꝯsonantia ⁊
quotidie emergentia seu euenientia ⁊ acci/
dentia. scḋo bonū fuit hunc libꝝ instituti/
onū cōponere. qꝛ scolares rudes volentes
studere in his institutionibꝫ plus scient et
addiscent in vno anno q̄ꝫ olim addiscebāt
vsqꝫ ad quadrienniū. qn̄ ab antiq̄s institu
tionibꝫ suū studiū inchoabant siue incipie
bant. Tandē in fine huiꝰ ꝑtis quinte diri/
git sermonē suū impator iustinia. iuuenibꝫ
seu scolaribꝫ rudibus: occasione quoꝝ istū
libꝝ institutionū fieri fecit dicens. O iuue
nes principiū legalis scientie habetis a me
iustinia. scꝫ libꝝ institutionū: ⁊ finē legalis
sciētie silr a me habetis. scꝫ codicē queꝫ feci
fieri ex tribꝫ codicibꝫ ⁊ aliȷ̄s extrauagantibꝫ
ꝯstitutionibus. qꝛ primo anno studiȷ̄ legiť
instituta. ⁊ vltimo anno studiȷ̄ legiť codex
et ambo sūt libri impiales seu impatoris. ⁊
a me iustiniano cōpositi. Et sic debetꝭ vos
iuuenes valde gaudere de tanto honore: qꝛ
principiū ⁊ finē studiȷ̄ habetis a me iustini/
ano. ⁊ hoc in q̄nta pte vsqꝫ ad. §. igiť

Igi
tur. Incipit sexta ps in qua sic formabis
casum. Dicit impator iustinianus q̄li se cō
mendans. quid feci ego post omnia predi/
cta ⁊ post cōpositōem. C. ⁊ post tp̄s digesto/
rū seu pandectarū in q̄ cōpilatōe. ff. feci per
tribunianū ⁊ sapiētes alios ⁊ post libꝝ in/
stit. ego p̄cepi p̄dictis tribꝫ scꝫ tribuni. theo
do. ⁊ dorotheo. vt volumē institutionū qḋ
fecerāt in q̄tuor libros diuiderēt qḋ fecerūt
Primꝰ liber durat vsqꝫ de rerum diuisione
Secūdus de hereditatibꝫ ab intesta. Ter
cius de obligatōibꝫ. Quartus ab inde vsꝫ
ad finē huiꝰ voluminis: ⁊ hoc fieri feci: scꝫ
libꝝ instit. in. iiȷ̄. libros partiri ad silitudi/
nē. iiȷ̄. elementoꝝ. scꝫ aque. terre. ignis ⁊ ae
ris: qꝛ ex his om̄e corpus gubernať huma
nū. ita ex hoc volumie insti. ꝑ. iiȷ̄. libros ꝑ/
tito seu diuiso iuuenes sustentanť. i. adiu/
uanť. vt postea possint secure accedere ad li
bros legales. ex q̄ in istis institutōibꝫ p̄mo
studuerunt. Et h̄ in sexta pte vsqꝫ ad. §. In
q̄bus.

Ibi incipit septima vbi rn̄det cuidā tacite q̄stiōi q̄ sibi posset fieri in hūc mo
dū. Posset dicere aliq̄s. dn̄e impator que ē
materia istaꝝ institutionū. ⁊ ipe rn̄det: sic ex
auro ⁊ argēto seu ex materia auri fit ānulꝰ
ita iste due institutōes facte sūt ex eo ꝙ oliꝫ
erat in vsu ex legibꝫ antiq̄s: ⁊ ex eis legibus
antiquis que in vsu esse desierunt. sed ego

© Universitätsbibliothek Freiburg

gefördert durch
Baden-Württemberg